УДК 502.131.1 (477.83)
DOI https://doi.org/10.32846/2306-9716/2026.eco.6-69.2

ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЛЬВІВСЬКОЇ АГЛОМЕРАЦІЇ

Кропивка С.Й. (orcid.org/0000-0002-8095-276X)
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Ґжицького
вул. Володимира Великого, 1, 80381, м. Дубляни
spivak.krop@gmail.com

У статті здійснено комплексне узагальнення екологічних передумов, сучасного використання та обмежень рекреаційно-туристичного потенціалу Львівської агломерації на основі матеріалів кваліфікаційного дослідження. Актуальність проблеми визначається поєднанням значної концентрації населення, туристичних об'єктів і транспортної інфраструктури зі збереженими лісопарковими, водними та природоохоронними комплексами. Метою роботи є оцінювання природно-рекреаційних ресурсів, територіальних відмінностей у рекреаційному навантаженні та визначення напрямів екологічно збалансованого управління рекреацією. Застосовано описово-аналітичний, порівняльно-географічний, системний і структурно-функціональний підходи, узагальнення літературних матеріалів та орієнтовних характеристик інтенсивності використання різних типів територій. Встановлено, що природний каркас агломерації формують Брюховицькі ліси, Винниківський лісопарк, парки Львова, водойми та прилеглі природні ландшафти. При цьому рекреаційне освоєння має нерівномірний характер: концентрація відвідувачів є найвищою у міських парках і на популярних маршрутах, тоді як менш освоєні приміські території мають резерви для регульованого відпочинку. У вихідних матеріалах орієнтовне навантаження для міських парків становить 30–60 осіб/га, для лісопаркових зон – 10–25, приміських лісів – 5–15, прибережних територій – 15–30 осіб/га. Ці інтервали використано для порівняльної характеристики, а не як нормативи допустимої місткості або результати суцільних натурних вимірювань. Визначено основні ризики: витоптування рослинності, ущільнення ґрунту, накопичення відходів, погіршення стану малих водних об'єктів і шумове навантаження. Запропоновано функціональне зонування, розосередження потоків, екологічний моніторинг, відновлення водних екосистем, розвиток екостежок, удосконалення систем водовідведення та координацію дій територіальних громад. Практичне значення результатів полягає у формуванні системи пріоритетів для управління рекреаційними територіями з урахуванням природоохоронних обмежень. Перспективою подальших досліджень є верифікація орієнтовних оцінок шляхом сезонних польових спостережень і просторового картографування рекреаційних потоків. *Ключові слова:* Львівська агломерація, рекреаційно-туристичний потенціал, рекреаційне навантаження, екологічний каркас, водні ресурси, зелені зони, сталий туризм, екологічний моніторинг.

Ecological assessment of the recreational and tourism potential of the Lviv agglomeration. Kropyvka S.
The article provides an integrated assessment of the environmental conditions, spatial patterns of use and management constraints of recreational and tourism resources in the Lviv agglomeration, based on the materials of an academic qualification study. The relevance of the research is related to the coexistence of intensive urban development, concentrated tourist infrastructure and ecologically valuable forests, parks, water bodies and protected landscapes. The objective is to characterize the resource potential, compare recreation pressure across different landscape types and substantiate directions for environmentally balanced planning. The study employs descriptive analysis, comparative geographical assessment, systems thinking, structural interpretation and synthesis of available literature and the source study's indicative visitor-density ranges. Forest and park landscapes surrounding Lviv, including the Briukhovychi forests, the Vynnyky forest-park and urban green spaces, form the core of the recreational environmental network. However, access, visitor demand and infrastructure are distributed unevenly. Indicative pressure reported in the underlying study ranges from 30 to 60 persons per hectare in urban recreational parks, 10 to 25 in forest parks, 5 to 15 in suburban forests and 15 to 30 near recreational water bodies. These figures are interpreted solely as indicative comparative estimates rather than verified carrying-capacity thresholds or standardized field measurements. Potentially adverse impacts include vegetation trampling, soil compaction, litter accumulation, disturbance of habitats, noise and degradation of small aquatic systems. The findings highlight a spatial mismatch between the largest tourist concentrations and the environmental resilience of individual destinations. The proposed management framework combines functional zoning, redistribution of visitor flows, environmentally sensitive trail design, waste management, wastewater treatment, restoration of water-related habitats, continuous monitoring and cooperation among municipalities. Special attention is paid to coordinated catchment-level measures for small rivers and recreational reservoirs, since pressure generated upstream may reduce water quality in downstream leisure areas. The practical contribution is a hierarchy of management priorities that can support planning at the agglomeration level and local community level. Future work should test the reported indicative pressure ranges through repeated seasonal observations, assess site-specific environmental carrying capacity and map the spatial distribution of recreational activity. *Key words:* Lviv agglomeration, recreation and tourism potential, recreation pressure, green infrastructure, water resources, sustainable tourism, environmental monitoring.

Постановка проблеми. Рекреаційно-туристичний потенціал урбанізованих територій визначається не лише кількістю привабливих локацій, а й спроможністю природних комплексів зберігати екологічні функції за умов систематичного відвідування. Зростання просторової доступності відпочинкових зон сприяє

© Кропивка С.Й., 2026
Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

соціально-економічному розвитку, проте одночасно підсилює конфлікт між інтересами рекреаційного освоєння та збереженням природного середовища. Особливої ваги це набуває для великих міських агломерацій, де зелені території виконують також санітарно-гігієнічні, кліматорегулювальні й природоохоронні функції [1, 2].

Львівська агломерація характеризується поєднанням історико-культурної спадщини центрального міста, розвинутої інфраструктури, приміських лісів, паркових зон і водних об'єктів. За матеріалами вихідного дослідження її площа становить близько 3596,8 км², до складу входять 18 територіальних громад; наведена в роботі оцінка населення – приблизно 1,05 млн осіб – стосується початку 2022 року. Таке зосередження людських і господарських ресурсів визначає високий попит на доступні місця відпочинку, але також зумовлює нерівномірний антропогенний вплив.

Науково-практичне завдання полягає у переході від простого переліку туристичних об'єктів до екологічно аргументованої оцінки їх використання. Для територіального планування важливо одночасно враховувати цінність ресурсів, ступінь інфраструктурного освоєння, чутливість ландшафтів, сезонність навантаження та можливості міжмуніципальної взаємодії. Без такої системи розширення туристичної діяльності здатне погіршувати саме ті природні характеристики, що формують рекреаційну привабливість території.

Актуальність дослідження. Актуальність дослідження. В умовах посилення урбанізаційних процесів, зростання антропогенного навантаження та необхідності збереження природних екосистем особливого значення набуває екологічна оцінка рекреаційно-туристичного потенціалу територій. Львівська агломерація характеризується значною концентрацією природних, історико-культурних і рекреаційних ресурсів, які створюють сприятливі передумови для розвитку різних видів туризму та відпочинку. Водночас інтенсивне використання рекреаційних територій супроводжується нерівномірним розподілом туристичних потоків, зростанням навантаження на зелені зони, водні об'єкти та природоохоронні території, що може призводити до погіршення їхнього екологічного стану. У зв'язку з цим актуальним є комплексне оцінювання рекреаційно-туристичного потенціалу Львівської агломерації, виявлення основних екологічних ризиків та обґрунтування напрямів раціонального використання рекреаційних ресурсів. Результати такого дослідження мають важливе практичне значення для забезпечення екологічно збалансованого розвитку туристично-рекреаційної діяльності та збереження природного середовища регіону.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні засади дослідження природно-рекреаційних ресурсів розглянуто у працях В. Р. Монастирського [3] та О. О. Бейдика [4]. У цих підходах природний потенціал розуміють як поєднання ресурсної забезпеченості, територіальних умов і придатності ресурсів для конкретних форм відпочинку. І. В. Кравцова обґрунтовує особливості садово-паркових комплексів як антропогенних ландшафтів [2, с. 38–41], що важливо під час дослідження зелених зон великих міст.

Екологічний вимір рекреаційної діяльності представлено в роботах О. Ю. Дмитрука [5], А. П. Голода та З. П. Новосад [6, с. 84–88]. Значну увагу дослідники приділяють зв'язку між туристичним освоєнням, впливом на природні системи й необхідністю природоохоронних управлінських заходів. Методичні аспекти оцінювання ресурсного потенціалу рекреаційного туризму висвітлено К. О. Бабіковою [7].

Локальний контекст забезпечують публікації, присвячені Брюховичам і Яворівщині [8; 9, с. 59–62]. Вони дають змогу врахувати неоднорідність природних умов та рекреаційної інфраструктури в межах Львівського регіону. Утім регіональні описи ресурсів не завжди поєднуються з порівнянням рекреаційного навантаження за функціональними типами територій і з формулюванням єдиних принципів екологічного управління агломерацією.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Недостатньо систематизованими залишаються питання просторового розподілу рекреаційного навантаження між міським ядром та приміською зоною, взаємозв'язку туристичного використання з екологічною вразливістю локальних екосистем, а також практичної координації природоохоронних дій між громадами. Окремою методичною проблемою є розмежування орієнтовних експертно-аналітичних оцінок та результатів стандартизованого інструментального моніторингу. Саме з урахуванням зазначених обмежень у статті інтерпретовано матеріали дипломної роботи.

Новизна. Набуло подальшого розвитку комплексне оцінювання рекреаційно-туристичного потенціалу Львівської агломерації з урахуванням екологічного стану природних комплексів, просторової диференціації рекреаційного навантаження та антропогенних чинників. На основі узагальнення природно-ресурсних характеристик території визначено основні екологічні обмеження її рекреаційного використання та обґрунтовано пріоритетні напрями оптимізації туристично-рекреаційної діяльності на засадах сталого природокористування.

Методологічне або загальнонаукове значення. Мета дослідження – здійснити комплексну екологічну оцінку рекреаційно-туристичного потенціалу Львівської агломерації, визначити територіальні відмінності використання основних природних ресурсів, охарактеризувати екологічні ризики та обґрунтувати пріоритети сталого управління. Для досягнення мети систематизовано склад ресурсів, зіставлено

характер навантаження на типові рекреаційні території, проаналізовано можливі наслідки інтенсивного відвідування та сформовано комплекс організаційних і природоохоронних заходів.

Інформаційну основу становили теоретичні положення, оглядові матеріали, систематизовані характеристики природних комплексів та узагальнення, наведені у дипломній роботі «Екологічна оцінка рекреаційно-туристичного потенціалу Львівської агломерації» (2026). Об'єктом аналізу є рекреаційно-туристичний потенціал агломерації як територіальна система взаємодії природних, історико-культурних та інфраструктурних компонентів. Предметом – екологічні обмеження і наслідки його використання.

Використано системний підхід, описово-аналітичний метод, порівняльно-географічне зіставлення, структурно-функціональну характеристику та узагальнення екологічних ризиків. Рівні навантаження зіставляли за п'ятьма типами рекреаційних територій: лісопарки, приміські ліси, гірські території Карпатського напряму, прибережні локації та урбанізовані рекреаційні зони. Карпатський напрям включено як порівняльний регіональний контекст; його не слід ототожнювати з адміністративними межами Львівської агломерації.

Числові інтервали щільності відвідувачів перенесено з аналітичної таблиці вихідної роботи без довільного уточнення. Оскільки вихідні матеріали не містять єдиного протоколу польового обліку, географічних координат усіх ділянок та похибок оцінювання, ці величини розглядаються як орієнтовні порівняльні характеристики. Вони не є встановленими нормативами рекреаційної місткості або свідченням статистично підтвердженої динаміки.

Виклад основного матеріалу. Основу екологічного каркасу Львівської агломерації утворюють взаємопов'язані зелені й водні території. Брюховицькі ліси та Винниківський лісопарк створюють умови для пішохідних і велосипедних маршрутів, короткотривалого оздоровчого відпочинку й екологічної освіти. Стрийський парк, регіональний ландшафтний парк «Знесіння» та інші зелені простори забезпечують повсякденну рекреацію, водночас підтримуючи мікрокліматичну регуляцію та середовища існування живих організмів.

Важливими елементами екологічного каркасу є природоохоронні комплекси Розточчя та суміжні з агломерацією території, зокрема Яворівський національний природний парк. На відміну від звичайних місць масового відпочинку, такі об'єкти потребують диференційованого режиму доступу відповідно до їх природоохоронного статусу. Просте збільшення потоку відвідувачів не може вважатися універсальним показником ефективності використання ресурсного потенціалу [5; 6, с. 84–88].

Водна компонента представлена річкою Полтвою та системою малих річок, ставків і водойм у приміській зоні. Значення цих об'єктів визначається не лише перспективами дозвілля, а й їх гідрологічними та екосистемними функціями. Вихідне дослідження окремо привертає увагу до екологічних проблем Щирецького водосховища й пов'язаних із ним водотоків. Розвиток відпочинкової інфраструктури на таких об'єктах має залежати від підтвердженого стану якості води, а не лише від транспортної доступності чи попиту.

Історико-культурні ресурси центрального міста формують додаткову привабливість агломерації. Проте концентрація туристичних сервісів і маршрутів у Львові сприяє диспропорції між центральними та периферійними локаціями. Це відкриває можливості для формування регульованих коротких маршрутів у прилеглих громадах за умови, що рекреаційне освоєння не призводитиме до фрагментації екологічного каркасу.

Оцінка інтенсивності рекреаційного використання виявляє суттєву диференціацію між типами територій. Найбільше навантаження в орієнтовній класифікації характерне для міських парків, де поєднуються висока доступність, регулярність відвідувань і різноманітні форми дозвілля. Для лісопарків та приміських лісів характерні нижчі інтервали щільності, але їх екологічна вразливість може зростати внаслідок сезонної концентрації відвідувачів на вузьких маршрутах.

Просте зіставлення кількості відвідувачів на гектар не враховує природної стійкості окремих ділянок. Так, ґрунти на схилах, заболочені землі, місця зростання рідкісних рослин і прибережні екотони можуть пошкоджуватися навіть за порівняно невеликого відвідування. Тому під час встановлення практичних обмежень необхідно поєднувати відомості про інтенсивність рекреації з показниками стану рослинності, ґрунту, води та місць існування тварин [5; 6, с. 84–88].

Таблиця 1

Основні складові рекреаційно-туристичного потенціалу

Складова потенціалу	Основні об'єкти або характеристики	Екологічне значення / обмеження
Лісові території	Брюховицькі ліси, Винниківський лісопарк	Очищення повітря, збереження оселищ; ризик витоптування
Міські зелені зони	Стрийський парк, парк «Знесіння», інші парки	Повсякденний відпочинок; локальне перевантаження
Водні ресурси	Малі річки, ставки, приміські водойми	Рекреаційна функція залежить від якості води
Природоохоронні комплекси	Розточчя, Яворівський НПП та суміжні території	Збереження біорізноманіття; регульована доступність
Культурно-історична спадщина	Історичний центр Львова, пам'ятки громад	Висока туристична привабливість; концентрація потоків

 ISSN: 2306-9716 (Print), ISSN: 2664-6110 (Online)

У лісопаркових зонах відвідувачі концентруються на стежках, поблизу місць відпочинку й транспортних під'їздів. Повторюване механічне пошкодження поверхні ґрунту спричиняє зменшення проєктивного покриття трав'яної рослинності та ущільнення верхніх горизонтів. На схилах такі процеси можуть підсилювати поверхневий стік і локальну ерозію. У приміських лісах додатковим ризиком стають неорганізовані пікніки, розведення вогнищ та накопичення сміття. Прибережні території зазнають сезонного навантаження. Збільшення кількості відпочивальників без достатньої санітарної інфраструктури може супроводжуватися погіршенням якості води, пошкодженням рослинності берегів і засміченням. У водних системах із малим водообміном негативні наслідки посилюються через надходження забруднень із прилеглих ділянок та upstream-частин басейну. Тому природоохоронні заходи повинні охоплювати не лише рекреаційну пляжну смугу, а й відповідний водозбір.

Транспортне забезпечення туризму також має екологічну складову. Концентрація індивідуальних автомобілів поблизу рекреаційних об'єктів збільшує локальні викиди, шумове навантаження та потребу в облаштуванні стоянок, які часто витісняють зелені площі. Зменшення цих ризиків можливе через розвиток громадського транспорту, пішохідних та велосипедних підходів до рекреаційних зон [6, с. 84–88].

Важливо розмежовувати безпосередню дію відвідувачів і непрямі ефекти туристичної інфраструктури. До першої групи належать витоптування, засмічення й порушення режиму охорони, до другої – утворення стічних вод, збільшення споживання енергії, фрагментація природних територій забудовою та транспортними комунікаціями. Саме сукупна дія чинників формує екологічний ризик, а не окрема кількість туристів. Першочерговим інструментом управління є функціональне зонування. У межах зон інтенсивного використання допустимі облаштовані пішохідні маршрути та рекреаційні майданчики; у зонах регульованого використання доцільне спрямування потоків визначеними стежками; у найбільш чутливих природних комплексах необхідні сезонні або постійні обмеження доступу згідно з чинним природоохоронним режимом. Зонування слід розглядати як гнучку систему, що уточнюється на основі моніторингу.

Другий напрям – екологізація рекреаційної інфраструктури. Для зниження механічного впливу необхідні маршрутні позначення, настили на вразливих ділянках, облаштовані місця короткочасного відпочинку, сміттєзбірні системи та належне санітарне забезпечення. При цьому створення нових об'єктів інфраструктури має спиратися на попередню оцінку природних обмежень, а не стимулювати стихійне розростання забудови. Третій напрям пов'язаний з охороною водних екосистем. Для водойм, що зазнають впливу забруднених приток, управління на рівні окремої громади часто виявляється недостатнім. Потрібні комплексний аналіз водозбору, контроль скидів, розширення каналізування населених пунктів, модернізація очисних споруд та відновлення прибережної рослинності. До розвитку водного відпочинку слід переходити після оцінювання екологічної та санітарної безпечності водойми.

Четвертий напрям – розподіл рекреаційного попиту. Розвиток альтернативних відвідуваних локацій у приміських громадах може зменшувати тиск на окремі надмірно популярні парки й маршрути. Водночас перенесення потоків на нові ділянки без попереднього екологічного аналізу не вирішує проблеми, а лише змінює її географію. Тому створення альтернативних маршрутів має супроводжуватися визначенням чутливих біотопів, доступності громадським транспортом і можливості контролю відвідування. П'ятий напрям – створення узгодженої системи спостережень. До мінімального набору показників доцільно включити кількість відвідувачів у пікові дні, ширину та стан стежок, частку деградованого рослинного покриву, наявність відходів, рівень шуму на ділянках інтенсивного використання та якість води в рекреаційних водоймах. Результати спостережень мають бути порівнюваними між сезонами, а вразливі локації – мати власні контрольні ділянки.

Шостий напрям – міжмуніципальна координація. Оскільки зелена та водна мережі виходять за межі окремих адміністративних одиниць, ефективне управління вимагає погоджених рішень щодо маршрутів, відходів, транспортних підходів і збереження екологічних коридорів. Участь місцевих громад і закладів освіти у природоохоронних програмах сприятиме екологічній просвіті, довгостроковому спостереженню та прозорості управлінських рішень [6, с. 84–88; 7].

Запропоновані заходи взаємопов'язані. Наприклад, маркування маршрутів без контролю фактичного навантаження не забезпечує збереження ґрунтового й рослинного покриву; відновлення водойми без модернізації каналізаційної інфраструктури прилеглих населених пунктів може мати лише

Таблиця 2

Порівняльна оцінка рекреаційного навантаження за типами територій

Тип території	Орієнтовне навантаження, осіб/га	Ймовірні екологічні наслідки
Урбанізовані рекреаційні зони (парки Львова)	30–60	Погіршення стану насаджень, шум
Лісопаркові зони	10–25	Витоптування, ущільнення ґрунту
Приміські ліси	5–15	Засмічення, пошкодження підліску
Водні об'єкти та прибережні зони	15–30	Забруднення води й берегів
Гірські території Карпатського напряму*	20–40	Ерозія схилів, порушення екосистем

Примітка: інтервали наведено як орієнтовні за вихідною дипломною роботою; вони не є нормативами екологічно допустимого навантаження. *Карпатський напрям поданий як регіональний порівняльний контекст поза власне агломерацією.

Таблиця 3

Напрями екологічної оптимізації рекреаційно-туристичного використання території

Управлінський напрям	Практичний захід	Очікуваний екологічний результат
Зонування	Розмежування інтенсивного, регульованого й обмеженого використання	Зменшення тиску на чутливі оселища
Маршрутна мережа	Екостежки, позначення маршрутів, локальні настили	Скорочення витоптування та ерозії
Водні ресурси	Контроль стоків, модернізація очищення, відновлення берегів	Поліпшення стану водойм
Управління відходами	Роздільне збирання, регулярне прибирання, просвіта	Зниження засмічення
Моніторинг	Сезонний облік відвідувачів і показників стану екосистем	Своєчасне коригування навантаження
Міжмуніципальна взаємодія	Спільні програми громад і басейнові проєкти	Узгоджене збереження екологічного каркасу

короткочасний ефект. Отже, найбільшу практичну цінність має не ізольоване виконання окремих рекомендацій, а комплексне планування рекреаційної діяльності на рівні агломерації.

Головні висновки. Рекреаційно-туристичний потенціал Львівської агломерації формують взаємопов'язані природні, історико-культурні й інфраструктурні ресурси. Визначальними природними компонентами є міські парки, приміські ліси, лісопарки та водні об'єкти, які забезпечують рекреаційні потреби населення і водночас виконують важливі екосистемні функції.

Використання рекреаційних територій є просторово нерівномірним. Згідно з орієнтовними показниками вихідного дослідження, максимальна концентрація відвідувачів характерна для міських парків (30–60 осіб/га), тоді як у приміських лісах наведені нижчі значення (5–15 осіб/га). Ці інтервали характеризують відмінності інтенсивності використання, але не дозволяють без додаткових польових вимірювань визначати перевищення допустимої екологічної місткості.

Основні ризики пов'язані з ущільненням ґрунту, деградацією рослинного покриву, накопиченням відходів, локальним шумовим навантаженням та погіршенням стану малих водних об'єктів. Найефективніша модель управління передбачає функціональне зонування, облаштування екостежок, контроль якості води, розвиток екологічного транспорту, моніторинг та співпрацю територіальних громад.

Перспективи використання результатів дослідження. Перспективою подальших досліджень є формування мережі репрезентативних пробних ділянок, проведення сезонного обліку відвідувачів, визначення стійкості ґрунтово-рослинних комплексів до витоптування, оцінювання якості води у рекреаційних водоймах і використання геоінформаційних систем для картографування ризиків. Це створить підстави для кількісного обґрунтування локальних меж рекреаційної місткості.

Література

1. Миронов Ю. Б. Свидрук І. І. Туризм як чинник економічного розвитку країни. Науковий вісник НЛТУ України. 2016. Вип. 26.6. С. 255-262. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnltu_2016_26.6_41
2. Кравцова І. В. Садово-паркові ландшафти як складна генетична група антропогенних ландшафтів. Науковий вісник Чернівецького університету. Географія. 2012. Вип. 633-634. С. 38-41. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvchnu_2012_633-634_9
3. Монастирський В.Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу: навч. посібн. Львів: ННВК «АТБ», 2022. 200 с
4. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування. К.: Київ. ун-т, 2001.
5. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: Навч.посібник. Київ:Альтпрес, 2009. 358 с.
6. Голод А. П., Новосад З. П. Екологічна безпека туризму в регіоні: суть та шляхи забезпечення. Науковий вісник НЛТУ. Львів : РВВ НЛТУ України, 2012. Вип. 22.3. С. 84-88.
7. Бабікова К. О. Методичні аспекти оцінювання ресурсного потенціалу рекреаційного туризму в контексті євроінтеграції України. Агросвіт. 2021. № 13–14. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/13-14_2021/5.pdf
8. Періг Т. В., Кушнір Л. П., Терлецька О. В. Туристичний розвиток курортного селища Брюховичі поблизу Львова. Професор Ольга Заставецька - вчена, педагог, організатор географічної науки (до 70-ої річниці від дня народження вченої). Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2023. С. 272–275.
9. Філь М. І., Коропецька Т. О. Регіональні аспекти розвитку туристично-рекреаційного комплексу на Яворівщині. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. 2016. Вип. 1(2). С. 59–62.

Дата першого надходження статті до видання: 20.10.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 04.11.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 23.11.2026